

TE GAST

Gelijkheidsbeginsel ook voor Friezen

De rechtbank zal zich vandaag uitspreken in de zaak van de blokkeerfriezen. In deze zaak worden etnische Friezen door het Openbaar Ministerie (OM) beticht van het blokkeren van een snelweg en van opruiing. Het lijkt erop dat het OM in deze zaak onvoldoende aandacht heeft geschonken aan het feit dat Nederland zich, door de ratificatie van het verdrag van Straatsburg inzake de bescherming van nationale minderheden, heeft verplicht om alle omstandigheden te bevorderen die de wezenlijke elementen van de Friese identiteit, zoals godsdienst, taal, tradities en cultureel erfgoed, bewaren.

Juist naar aanleiding van het etnisch ehech in Joegoslavië is het verdrag van Straatsburg uit 1995 voor bescherming van de nationale minderheden tot stand gekomen. Dit verdrag beschermt dus niet alleen de rechten van etnische Albanen in Servië en Macedonië, etnische Hongaren in Transsylvanië en Slowakije of Catalanen in Spanje en Frankrijk, maar ook die van etnische Friezen in Nederland.

Juridisch gezien geniet de Friese minderheid bescherming tegen cultureel kolonialisme, gedwongen assimilatie, etnische discriminatie en taalracisme. Nederland heeft bovendien ook het Europese charta van regionale talen geratificeerd, dit verdrag waarborgt ook het vrije gebruik van de regionale Friese taal en moedigt haar gebruik aan.

Het sinterklaasfeest is net zoals het spreken van de Friese taal onlosmakelijk deel van de Friese identiteit. Zo deed de hoofdverdachte haar oproep in het Fries. In deze oproep wees ze op de schending van de rechten van kinderen indien zij niet ongestoord deze volkstraditie zouden kunnen vieren.

In deze zaak wordt allereerst het gelijkheidsbeginsel geweld

aangedaan. Niet alleen op nationaal niveau staan de geëiste straffen op voet van ongelijkheid met vergelijkbare feiten, maar ook in internationaal verband is er sprake van ongelijkheid. Hoe zou onze minister van Buitenlandse Zaken reageren indien er door een buskonvooi van nationalisten op de Balkan een eeuwenoud religieus volksfeest van een nationale minderheid zou worden verstoord? Er bestaat geen recht om een eeuwenoude volkstraditie die bescherming geniet, door het verdrag van Straatsburg te verpesten.

Daarnaast is het Fries een 'twadde rykstaal' sinds de gebeurtenissen rondom Kneppelfreed, hetgeen niet blijkt uit de eentalige informatiefilm van het Openbaar Ministerie. Bovendien missen er bij de rechtbank symbolen van gelijkheid tussen Nederlanders en Friezen, zoals tweetalige borden en stempels. Onze stichting is geschokt door de uitlatingen van Nederlandse journalisten, die het zo bont maakten, dat ze in het openbaar het recht op het gebruik van de Friese taal in het strafrecht ontkenen.

Deze arrogantie en minachting jegens de taalrechten van de Friezen gaat terug naar toen Friese boeren in 1948 beboet werden voor het gebruik van de woorden 'molke en sùpe' op de melkkannen. Dit terwijl de positie van het Fries nu al zorgwekkend is. Hoewel het wel de tweede rijkstaal is, staat er geen woord Fries in het Nederlands paspoort, een flagrante schending van artikel 1 van de grondwet, immers Koninkrijk der Nederlanden staat wel in het Est in het paspoort, een taal die nog door geen 0,2 procent van de bevolking in de Europese Unie wordt gesproken.

Ook politiewagens en politie-uniformen zijn eentalig in Friesland, er staan zelfs geen Friestalige borden op de gevel van de rechtbank. Ook gebruikt de rechtbank geen tweetalige stempels. Het is dus maar de vraag in hoeverre de blokkeerfriezen in dit geval een eerlijk proces hebben gehad.

G. LANDMAN
Stichting European Language Rights Amsterdam

